

TLAČOVÁ SPRÁVA: "Záchrancovia hradov z celého Slovenska vyzývajú na zachovanie asignácie 2 percent dane."

V dňoch 17.-19. novembra členovia združenia Zachráňme hrady zorganizovali výročnú konferenciu o ochrane torzálnej architektúry - predovšetkým zrúcanín hradov. Okrem odborných prednášok, názorných ukážok a diskusií s odborníkmi z Pamiatkového úradu, odboru Pro monumenta i kolegov z Čiech bolo široko rozoberanou témou práve financovanie obnovy hradov ako v krajine veľmi viditeľných, ikonických a hodnotných národných kultúrnych pamiatok.

V septembri združenie Zachráňme hrady odovzdalo vláde SR a Ministerstvu kultúry petíciu viac než 17 tisíc občanov za systematické financovanie obnovy národných kultúrnych pamiatok na Slovensku a reštart programu ich obnovy nezamestnanými.

Navyše sú však členovia Zachráňme hrady hlboko znepokojení úvahami a plánmi členov vlády zmeniť poukazovanie dvoch percent z daní. Je to jeden z kľúčových pilierov financovania záchrany hradov desiatkami dobrovoľníckych združení po celom Slovensku.

Členovia nepovažujú za zmysluplné stavať ľudí pred dilemu, či svojich 10, 20 alebo 50 eur tvoriacich 2 percentá z dane poukážu svojim rodičom, alebo ich smerujú na dôležitú sociálnu, zdravotnú, športovú, či kultúrnu činnosť neziskového sektora, ku ktorej dobrovoľnícka záchrana národných kultúrnych pamiatok určite patrí. Neberme slovenským hradom dôležitý zdroj financovania. Preto 34 združení apeluje na vládu a príslušné ministerstvá, aby namiesto uberania rôznych zdrojov financovania naopak činnosť združení podstatne finančne podporili.

Podľa správy Najvyššieho kontrolného úradu je dlh našej spoločnosti voči pamiatkam na Slovensku v sume 2 až 4 miliardy eur (zdroj: NKÚ 2019). V rokoch 2004 až 2021 bolo zo štátneho rozpočtu na obnovu národných kultúrnych pamiatok poskytnutých len 98 miliónov eur, čo je žalostne málo, preto Zachráňme hrady apeluje na zásadnú zmenu v prístupe ku kultúrnemu dedičstvu.

Združenie Zachráňme hrady je záujmové združenie právnických osôb, združujúce 34 občianskych združení z celého Slovenska, v ktorých organizátori ako dobrovoľníci už roky systematicky pracujú na záchrane a obnove ruín hradov a sakrálnych objektov. Združenie vzniklo v roku 2002, slúži na koordináciu a zdieľanie najlepších skúseností, ako aj vytváranie tlaku na verejné politiky podpory záchrany kultúrneho dedičstva. Viac než dve desiatky členských združení v rokoch 2011-2021 systematicky pracovali na obnove hradov zapojením nezamestnaných s podporou štátu. Združenie vstupuje do rokovaní s ministerstvami a štátnymi orgánmi a snaží sa vytvoriť čo najlepšie podmienky pre záchranu ruín. Mnohé projekty členských združení boli ocenené na Slovensku i v zahraničí (napr. Unesco, Fénix - pamiatka roka, cena ICOMOS či cena Pamiatky a múzea: Združenie na záchranu hradu Lietava, o.z. Hrad Uhrovec, o.z. Katarínka a ďalšie).

www.zachranmehrady.sk

V Antonstali - Nemšová, 19.11.2023

Ratibor Mazúr
Predseda petičného výboru
Predseda Zachráňme hrady
0905645946 / mazur@hradreviste.sk
Peter Herceg
podpredseda Zachráňme hrady
0908811033 / Peter.Herceg@katarinka.sk